

Pripomienka jubilea 75 rokov doc. RNDr. Michala Kaličiaka, CSc.

Pripomienka okrúhleho jubilea nášho bývalého riaditeľa, kolegu a priateľa predstavuje vždy krátke zastavenie a spomenutie si na jeho prácu, dielo a spoločne prežité chvíle. Áno, len pred niekoľkými mesiacmi oslávil Michal krásnych 75 rokov. Keď som sa s ním na začiatku 80. rokov minulého storočia stretol prvýkrát na pracovisku regionálneho centra Štátneho geologického ústavu v Košiciach, bol to človek, s ktorým som začal spoznávať a odhaľovať tajomstvá geológie. Vtedy bol v najtvorivejšom pracovnom a vedeckom veku. Nikto by si v tých časoch nebol pomyslel, že pracovný život tak rýchlo pretečie pomedzi naše prsty. Teraz sa zvyčajne stretávame pri jubileách a spomienkach na pracovnú minulosť. Každý vek má však svoje tajomstvá a práve tie je nutné nájsť a s pokorou odhaľovať. V tomto momente je nutné povedať, že v živote sa každý z nás má možnosť stretnúť s rôznymi typmi ľudí. Na jednej strane sú medzi nami takí, ktorí sú oddaní len sami sebe, na druhej strane takí, ktorí vedia zabojskovať za druhých, podať im pomocnú ruku, resp. nájsť cestu k vyriešeniu ich problému. Michal patrí práve do tejto druhej skupiny ľudí. Pripomienka jeho jubilea komunitu geológov je signálom na vyslovenie poďakovania za prácu, ktorú urobil pri vedeckom poznávaní geológie na Slovensku.

Michal sa narodil 2. 4. 1944 v Čakanovciach (okres Lučenec). V roku 1968 ukončil vysokoškolské štúdium na PriF UK v Bratislave a od toho istého roku začal pracovať v Geologickom ústave Dionýza Štúra v Bratislave. V roku 1971 po predložení a obhájení rigorózneho práce získal titul RNDr. Dňa 30. novembra 1972 ukončil svoju prácu v ústave a kvôli vyriešeniu svojich bytových problémov sa zamestnal v Geologickom prieskume, š. p., Spišská Nová Ves, stredisko Košice. V roku 1977 po obhájení doktorandskej práce získal vedeckú hodnosť kandidát vied (CSc.). Od 30. septembra 1981 sa znovu vrátil do Geologického ústavu Dionýza Štúra, a to z dôvodu založenia pobočky organizácie v Košiciach, kde bol poverený organizačným a odborným riadením tohto pracoviska. Po obhájení habilitačnej práce na Fakulte BERG Technickej univerzity v Košiciach v roku 1994 získal titul docent. Vo funkcii vedúceho pracoviska pracoval Michal až do 30. októbra roku

1995. Pod jeho vedením sa tu sformoval mladý a odborne zdatný kolektív geológov rôznych špecializácií. Viacerí z nich v súčasnosti patria k špičkovým odborníkom v slovenskej geológii.

V mesiacoch november – december 1995 ho minister životného prostredia SR poveril riadením Geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave. Od 1. 1. 1996 do 31. 3. 2001 vykonával funkciu námestníka riaditeľa Geologickej služby Slovenskej republiky (v súčasnosti Štátny geologický ústav Dionýza Štúra). Na základe výberového konkurzného konania ho minister životného prostredia Slovenskej republiky od 1. 4.

2001 vymenoval do funkcie riaditeľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra. V nej zotrval až do 31. 5. 2008, keď na vlastnú žiadosť odišiel do dôchodku.

Od svojho nástupu do zamestnania zameral Michal svoju odbornú a vedeckú činnosť na výskum a prieskum ložísk nerastných surovín vo východoslovenských neovulkanitoch. Podstatnou časťou jeho vedeckej činnosti bol aj výskum, mapovanie a zostavovanie základných a regionálnych geologických máp. Jeho pracovná činnosť bola sústredená najmä na východoslovenské neovulkanické pohoria – Slanské vrchy, Vihorlatské vrchy a Zemplínske vrchy. Pri štúdiu jednotlivých vulkanických štruktúr uplatňoval modernú metodiku výskumu založenú na lito-

Michal Kaličiak preberá od ministra ŽP SR Petra Žigu a generálneho riaditeľa ŠGÚDŠ Branislava Žeca Zlatú medailu ŠGÚDŠ za vedeckú činnosť

faciálnej a paleovulkanickej rekonštrukcii týchto štruktúr s vyčlenením samostatných vulkánov a stratovulkánov. Je autorom a spoluautorom pätnástich tlačou vydaných geologických máp, viac ako 100 odborných a vedeckých publikácií v domácich a zahraničných odborných časopisoch a autorom niekoľkých desiatok archivovaných správ.

Bol členom redakčných rád viacerých odborných časopisov. V rokoch 1997 až 2008 bol členom redakčnej rady časopisu *Mineralia Slovaca*, v rokoch 2001 – 2008 predsedom vydavateľskej rady Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra. Bol členom komisií na obhajobu doktorandských prác na Technickej univerzite v Košiciach a PriF UK v Bratislave a členom výberových komisií na funkcie vedúcich pracovníkov (PriF UK, SAV, MŽP SR). V rokoch 1993 – 2005 bol predsedom štátnej skúšobnej komisie pre záverečné skúšky v študijnom odbore geoprieskum na Fakulte BERG v Košiciach. Niekoľko rokov pracoval aj v stálej pracovnej skupine akreditačnej komisie pre oblasť geológie. V rokoch 1986 – 1990 bol členom magmatickej komisie pri Karpatsko-balkánskej geologickej asociácii, v rokoch 2000 – 2004 podpredsedom Národného geologického komitétu SR, v rokoch 1994 – 1995 predsedom vedeckej rady ŠGÚDŠ a v rokoch 2001 – 2008 členom Slovenskej geologickej rady, poradného orgánu ministra ŽP SR.

Vo funkcii námestníka a riaditeľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra kontinuálne zabezpečoval program geologického výskumu, ako aj ďalších činností v zmysle štatútu organizácie. V oblasti regionálneho geologického výskumu kládol hlavný dôraz na geologické mapovanie a zostavovanie geologických máp. V tomto období bolo zostavených a vydaných tlačou 7 máp regiónov a začala sa realizácia ďalších 9 regiónov v mierke 1 : 50 000. Súbežne bola zostavená *Tektonická mapa SR v mierke 1 : 500 000*, *Prehľadná geologická mapa SR v mierke 1 : 200 000*, *Metalogenetická mapa SR 1 : 500 000* a súbor máp *Nerastné suroviny Slovenska v mierke 1 : 500 000*. Za prínos pri zostavovaní a publikovaní štátnych mapových diel ŠGÚDŠ v roku 2003 získal Cenu ministra školstva SR za vedu a techniku za rok 2003 v kategórii Prestížne organizácie výskumu a vývoja. Medzi prioritné úlohy Michal zahrnul aj hydrogeologické, hydrogeotermálne, inžinierskogeologické a geochemické oblasti výskumu, ku ktorým pribudli nové úlohy týkajúce sa problematiky geomedicínskeho výskumu. V roku 2006 zriadil organizačnú jednotku námestníka riaditeľa pre informatiku a už v apríli 2008 bol pre verejnosť sprístupnený digitálny archív geofondu a mapový server ŠGÚDŠ.

Michal bol veľmi aktívny aj vo viacerých športových disciplínach. Zúčastňoval sa na rezortných geologických športových hrách aj na športových hrách ústavu.

Počas rokov 2001 – 2008 Štátny geologický ústav Dionýza Štúra pod jeho vedením úzko spolupracoval s viacerými organizáciami a inštitúciami (SAV, PriF UK, FBERG TU Košice, SHMÚ, Uranpres, Banské múzeum v Banskej Štiavnici, Slovenská agentúra životného prostredia a iné). V rámci zahraničnej spolupráce sa organizácia v roku 2004 pod jeho vedením stala plnoprávnym členom EuroGeoSurveys so sídlom v Bruseli.

Za vedeckú a organizačnú prácu ho poctili celým radom vyznamenaní, ako sú napr. Medaila ŠGÚDŠ za rozvoj geoló-

Michal Kaličiak na rezortných športových hrách

gie a ústavu (2000), Medaila Jána Slávika SGS za významný rozvoj geologických vied v oblasti neogénneho vulkanizmu a metalogenézy (2005), Cena ministra životného prostredia (2008), Pamätná medaila ŠGÚDŠ k 70. výročiu založenia organizácie (2010) či Zlatá medaila ŠGÚDŠ za vedeckú činnosť a za významný prínos k vedeckému poznaniu geologickej stavby Západných Karpát (2015).

*Sme radi,
že Michalovi pri jeho významnom životnom jubileu
môžeme v mene jeho priateľov, ako aj celej geologickej
komunity zaželať pevné zdravie a zvolať:
„Vivat Michal!“*

Branislav Žec

Z bohatej publikačnej aktivity Michala Kaličiaka uvádzame výber z článkov, monografií, vydaných máp a vysvetliviek (okrem manuskriptov).

VÝBER Z ČLÁNKOV:

- Kaličiak, M.**, 1973: Chemizmus vulkanitov SV časti Slanského pohoria v oblasti Zámotova. *Geol. Práce, Spr.*, 60, 291 – 299.
- Grecula, P., **Kaličiak, M.** a Varga, I., 1977: Hornádsky zlomový systém a jeho problémy. *Miner. Slov.*, 9, 6, 419 – 448.
- Kaličiak, M.**, 1980: Geologická stavba a vývoj neogénneho subsekventného magmatizmu v oblasti zlatobanského vulkanického aparátu (severná časť Slanských vrchov). *Miner. Slov.*, 12, 1, 1 – 25.
- Kaličiak, M.** a Ďuďa, R., 1981: Časový vývoj a formačné členenie zrudnenia v zlatobanskom rudnom poli. *Miner. Slov.*, 13, 1, 1 – 23.
- Kaličiak, M.**, Karoli, S., Molnár, J. a Žec, B., 1989: Pozícia a stavba neovulkanitov v terciérnych sedimentoch severne od Prešova. *Miner. Slov.*, 5, 435 – 453.
- Kaličiak, M.** a Žec, B., 1990: Intruzívny komplex vo východnej časti stratovulkánu Strechový vrch (Slanské vrchy) a jeho prognózne aspekty. *Geol. Práce, Spr.*, 91, 41 – 48.
- Kaličiaková, E. a **Kaličiak, M.**, 1990: Geologická stavba a metalogenéza stratovulkánu Šťavica (Slanské vrchy). *Miner. Slov.*, 22, 4, 319 – 324.
- Štohl, J., Lexa, J., **Kaličiak, M.** a Bacsó, Z., 1994: Metalogenéza žilníkových polymetalických mineralizácií v neovulkanitoch Západných Karpát. *Miner. Slov.*, 26, 2, 75 – 117.

- Pécskay, Z., Lexa, J., Szakács, A., Balogh, K., Seghedi, I., Konečný, V., Kovács, M., Márton, E., **Kaličiak, M.**, Széky-Fux, V., Póka, T., Gyarmati, P., Edelstein, O., Rosu, E. a Žec, B., 1995: Space and time distribution of Neogene-Quaternary volcanism in the Carpatho-Pannonian Region. *Acta Vulcanol., Spec. Iss. Neogene and related magmatism in the Carpatho-Pannonian Region*, 7, 2 (Pisa – Roma), 15 – 28.
- Kaličiak, M.** a Žec, B., 1995: Review of Neogene volcanism of Eastern Slovakia. *Acta Vulcanol., Spec. Iss. Neogene and related magmatism in the Carpatho-Pannonian Region*, 7, 2 (Pisa – Roma), 87 – 95.
- Kaličiak, M.** a Žec, B., 1995: Neogene volcanism of East Slovakia, forms and types of volcanic structures. XV. Congress of the Carpatho-Balkan Geological Association, September 17 – 20, Athens. *Spec. Publ. Geol. Soc. Greece*, 4, 2, 518 – 522.
- Lexa, J. a **Kaličiak, M.**, 2000: Geotectonic aspects of the Neogene volcanism in Eastern Slovakia. *Miner. Slov.*, 32, 3, 205 – 210.
- MONOGRAFIE A KAPITOLY V MONOGRAFIÁCH:**
- Lexa, J., Konečný, V., **Kaličiak, M.** a Hojstričová, V., 1993: Distribúcia vulkanitov karpatsko-panónskeho regiónu v priestore a čase. In: Rakús, M. a Vozár, J. (eds.): *Geodynamický model a hlbinná stavba Západných Karpát. Konferencie, sympóziá, semináre*. Bratislava, Geol. Úst. D. Štúra, 57 – 69.
- Kaličiak, M.**, Konečný, V., Lexa, J. a Konečný, P., 1995: Geologická stavba Vihorlatských vrchov. *Západ. Karpaty*, Sér. Geol., 18, 98 s.
- Rakús, M. (ed.) Vozár, J., Bezák, V., Bodiš, D., Grecula, P., Hanzel, V., **Kaličiak, M.**, Kováčik, M., Lexa, J., Marsina, K., Mello, J., Michalík, J., Polák, M., Potfaj, M., Radvanec, M., Vass, D. a Vozárová, A., 1998: Geodynamic development of the Western Carpathians. Bratislava, GS SR, Vyd. D. Štúra, 290 s.
- Vass, D., Elečko, M., Janočko, J., Karoli, S., Pereszlenyi, M., Slávik, J. a **Kaličiak, M.**, 2000: Palaeogeography of the East-Slovakian Basin. *Slovak Geol. Mag.*, 6, 4, 377 – 407.
- Cambel, B. (ed.), Slavkay, M. (ed.), **Kaličiak, M.** (ed.), Chovan, M., Orlický, O., Tözsér, J., Zábranský, F. a Žabka, J., 2000: Významní slovenskí geológovia. Bratislava, Veda, Vyd. Slov. Akad. Vied, 684 s.
- Janočko, J., Elečko, M., Karoli, S., Konečný, V., Kováč, M., Nagy, A., Vass, D., Jacko, S., ml. a **Kaličiak, M.**, 2003: Sedimentary evolution of Western Carpathian Tertiary basins. *Miner. Slov.*, 35, 3 – 4, 181 – 254.
- Grecula, P. (ed.), Bartalský, J., Cambel, B., Herčko, I., **Kaličiak, M.**, Matula, M., Melioris, L., Polakovič, D., Slavkay, M., Sombathy, L., Šefara, J., Baláž, B., Bartek, V., Blaha, M., Brodňan, M., Daniel, J., Hajčák, J., Hornáček, P., Hric, I., Hrnčár, A., Hudáček, J., Jacko, S. (st.), Jančura, M., Kátina, S., Mesarčík, I., Mjartanová, H., Novotný, L., Ožvolda, I., Pagáč, I., Panáček, A., Piovarczy, K., Rudinec, R., Sasvári, T., Slavkovský, J., Tözsér, J., Valko, J., Varga, I., Windt, D. a Zábranský, F., 2002: História geológie na Slovensku, zv. I. Bratislava, Št. Geol. Úst. D. Štúra, 748 s.
- Grecula, P. (ed.), Bartalský, J. (ed.), Cambel, B. (ed.), Herčko, I. (ed.), **Kaličiak, M.** (ed.), Matula, M. (ed.), Melioris, L. (ed.), Polakovič, D. (ed.), Slavkay, M. (ed.), Sombathy, L. (ed.), Šefara, J. (ed.), Baňacký, V., Bezák, V., Bielík, M., Bujalka, P., Ďurkovič, T., Elečko, M., Franko, O., Gargulák, M., Hanzel, V., Hovorka, D., Janočko, J., Konečný, V., Kucharič, L., Maglay, J., Marschalko, R., Mello, J., Michalík, J., Plašienka, D., Polakovič, D., Polák, M., Pristaš, J., Reichwalder, P., Samuel, O., Stráňík, Z., Šarik, I., Vass, D. a Vozár, J., 2006: História geológie na Slovensku, zv. II. Bratislava, Št. Geol. Úst. D. Štúra, 942 s.
- MAPY A VYSVETLIVKY:**
- Kaličiak, M.**, Baňacký, V., Jacko, S., Janočko, J., Karoli, S., Molnár, J., Petro, L., Spišák, Z., Vozár, J. a Žec, B., 1991: Geologická mapa Slanských vrchov a Košickej kotliny – severná časť, M 1 : 50 000. Bratislava, Geol. Úst. D. Štúra.
- Kaličiak, M.**, Baňacký, V., Jacko, S., Janočko, J., Karoli, S., Molnár, J., Petro, L., Priečhodská, Z., Syčev, V., Škvarka, L., Vozár, J., Zlinská, A. a Žec, B., 1991: Vysvetlivky ku geologickej mape Slanských vrchov a Košickej kotliny – severná časť, M 1 : 50 000. Bratislava, Geol. Úst. D. Štúra, 231 s.
- Kaličiak, M.**, Baňacký, V., Janočko, J., Karoli, S., Petro, L., Spišák, Z., Vozár, J. a Žec, B., 1996: Geologická mapa Slanských vrchov a Košickej kotliny – južná časť, M 1 : 50 000. Bratislava, GS SR.
- Polák, M., Jacko, S., Vozár, J., Vozárová, A., Harčár, J., Sasvári, T., Zacharov, M., Baláž, B., **Kaličiak, M.**, Karoli, S., Nagy, A., Buček, S., Maglay, J., Spišák, Z., Žec, B., Filo, I. a Janočko, J., 1996: Geologická mapa Braniska a Čiernej hory, M 1 : 50 000. Bratislava, GS SR.
- Žec, B. (ed.), **Kaličiak, M.**, Konečný, V., Lexa, J., Jacko, S., ml., Karoli, S., Baňacký, V., Potfaj, M., Rakús, M., Petro, L. a Spišák, Z., 1997: Geologická mapa Vihorlatských a Humenských vrchov 1 : 50 000. Bratislava, MŽP SR – GS SR.
- Žec, B. (ed.), **Kaličiak, M.**, Konečný, V., Lexa, J., Jacko, S., ml., Baňacký, V., Karoli, S., Potfaj, M., Rakús, M., Petro, L., Spišák, Z., Bodnár, J., Jetel, J., Boorová, D. a Zlinská, A., 1997: Vysvetlivky ku geologickej mape Vihorlatských a Humenských vrchov 1 : 50 000. Bratislava, GS SR, Vyd. D. Štúra, 254 s.
- Biely, A., Bezák, V., Elečko, M., Gross, P., **Kaličiak, M.**, Konečný, V., Lexa, J., Mello, J., Nemčok, J., Polák, M., Potfaj, M., Rakús, M., Vass, D., Vozár, J. a Vozárová, A., 2002: Geologická stavba. In: Hrnčiarová, T. (ed.), 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava, MŽP SR – Banská Bystrica, SAŽP, 344 s.
- Bezák, V., Broska, I., Ivanička, J., Reichwalder, P., Vozár, J., Polák, M., Havrila, M., Mello, J., Biely, A., Plašienka, D., Potfaj, M., Konečný, V., Lexa, J., **Kaličiak, M.**, Žec, B., Vass, D., Elečko, M., Janočko, J., Pereszlenyi, M., Marko, F., Maglay, J. a Pristaš, J., 2004: Tektonická mapa Slovenskej republiky 1 : 500 000. Bratislava, MŽP SR, Št. Geol. Úst. D. Štúra.
- Bezák, V., Elečko, M., Fordinál, K., Ivanička, J., **Kaličiak, M.**, Konečný, V., Kováčik, M. (KE), Maglay, J., Mello, J., Nagy, A., Polák, M., Potfaj, M., Biely, A., Bóna, J., Broska, I., Buček, S., Filo, I., Gazdačko, L., Grecula, P., Gross, P., Havrila, M., Hók, J., Hraško, L., Jacko, S., ml., Jacko, S., st., Janočko, J., Kobulský, J., Kohút, M., Kováčik, M. (BA), Lexa, J., Madarás, J., Németh, Z., Olšavský, M., Plašienka, D., Pristaš, J., Rakús, M., Salaj, J., Siman, P., Šimon, L., Teťák, F., Vass, D., Vozár, J., Vozárová, A. a Žec, B., 2008: Prehľadná geologická mapa Slovenskej republiky 1 : 200 000. Bratislava, Št. Geol. Úst. D. Štúra.
- Bezák, V. (ed.), Biely, A., Broska, I., Bóna, J., Buček, S., Elečko, M., Filo, I., Fordinál, K., Gazdačko, L., Grecula, P., Hraško, L., Ivanička, J., Jacko, S., ml., Jacko, S., st., Janočko, J., **Kaličiak, M.**, Konečný, V., Kováčik, M. (Bratislava), Kováčik, M. (Košice), Lexa, J., Madarás, J., Maglay, J., Mello, J., Nagy, A., Németh, Z., Olšavský, M., Plašienka, D., Polák, M., Potfaj, M., Pristaš, J., Siman, P., Šimon, L., Teťák, F., Vozárová, A., Vozár, J. a Žec, B., 2009: Vysvetlivky k prehľadnej geologickej mape Slovenskej republiky 1 : 200 000. Bratislava, Št. Geol. Úst. D. Štúra, 534 s.
- INÉ PUBLIKÁCIE:**
- Žec, B. a **Kaličiak, M.**, 1992: Za vulkánmi v Taliansku. *Geol. Průzk.*, 34, 6, 186.
- Kaličiak, M.** a Žec, B., 1992: Vesuv a jeho vulkanická aktivita. *Geol. Průzk.*, 34, 10, 308.
- Bezák, V. (ed.), Suk, M., **Kaličiak, M.**, Maglay, J., Nagy, A., Suková, A. a Valachovič, A., 1999: Kameň a víno. Bratislava, GS SR, Vyd. D. Štúra, 67 s.